

NAPLO

Előfizetési ár:
Egész évre 5 (1). | Egyes szám ára 4 fill.
Folyóiratokhoz 6 fillér.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felolós szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Egy uri család tragédiája Az életunt zsebmetsző

A magánhivatalnokok helyzete

A legutóbb megtartott német jogászyűlésen a magántisztviselők anyagi és erkölcsi helyzete is élénk vita tárgyát képezte és mi is már gyakran foglalkoztunk lapunkban, e sokat zaklatott társadalmi osztály égető bajaival.

A nagy német jogászműk a magántisztviselők helyzetének kérdésében csodálatraméltóan kiforrott nézeteket juttattak kifejezésre. Olyan kérdések kerültek különben is szőnyegre, melyek minálunk még csak az ábrándok világába tartoznak.

Tudjuk-e mi általában, hogy mi értendő magántisztviselő alatt? Ezt legrövidebben úgy lehetne kifejezni, hogy: magántisztviselő alatt egy olyan, szellemi munkát végző, sokszor a legnagyobb kvalifikációval rendelkező egyént kell értenünk, ki magánosok, vagy társulatok szolgálatában áll s kinek jelen existenciája úgy, ahogy biztosítva van ugyan, de jövője tekintetében a legnagyobb bizonytalanságnak van kitéve.

Oly előrehaladott kulturájú államban, mint amilyen Németország, már elérkezettnek látták az idejét annak, hogy a magántisztviselők osztályának szociális helyzetét legalább a tudományos megvitatás medrébe tereljék.

Ebből aztán azt is megtudjuk, hogy a magántisztviselő elnevezése csak szellemi munkát végző alkalmazottakra vonatkozik.

A német jogászok tehát már disztingválni is tudnak. Ez igen fontos különösen minálunk, ahol nemrégiben például a munkásbiztosító-törvény téves volta a magántisztviselőket az ipari munkásokkal egy kalap alá vonta. Ennek a különben más vonatkozásaiban is szerencsétlen törvénynek emez intézkedése — jól tudjuk — sok visszasságnak lett kuforrása.

Meg kell az irányadó köröknek immár barátokozniok azzal a gondolattal, hogy a magántisztviselői osztály egy külön társadalmi osztályt alkot, melynek sajátos helyzete ennek megfelelő elbírálásban kell, hogy részesüljön. Magántisztviselő mindenki, aki egy bizonyos kvalitás révén mások szolgálatában szellemi munkát végez. Ennélfogva magán-

tisztviselő a bankigazgató, a gyárigazgató, a gyógyszerészsegéd, a bankhivatalnok, a könyvelő, az újságíró, tehát nemcsak a kereskedelmi és ipari vállalatok, a kereskedelmi cégek, mezőgazdasági és egyéb vállalkozások szellemi munkát végző alkalmazottai, hanem egyáltalán mindazok, akik bármely minőségben — az államot, állami vállalatokat, közigazgatást és egyéb hatóságokat kivéve — bárkinek szolgálatában szellemi munkát végzésére vannak alkalmazva.

Téves tehát a magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat egymás mellett emlegetni. Ezek egymástól teljesen elütő fogalmak. Az összehasonlás egyébként onnan ered, hogy magántisztviselő alatt általában kereskedelmi alkalmazottat értünk. Így a kereskedő boltjában alkalmazott könyvelő még magántisztviselő, míg a kereskedősegéd már kereskedelmi alkalmazott. Habár ezek életviszonyában is sok eltérés észlelhető, jelen esetben így egymás mellé állítva még sem nagyon ütnek el egymástól.

Ha azonban az ipari munkások és kereskedelmi alkalmazottak életviszonyait szembe állítjuk a magántisztviselők viszonyaival, akkor azt fogjuk tapasztalni, hogy az életpálya és foglalkozás állandóságában, a munkateljesítmény minőségében, a kereseti viszonyokban — sokszor a magántisztviselőkre hátrányos — aránytalanságban olyan eltérések mutatkoznak, melyek egyenesen kizárják, hogy eme különféle osztályok jogviszonyai ugyanazon elvek mellett rendezzessenek.

Nem szabad ezért arra gondolni, hogy a kifejtett distinkció hiúsági szempontok folyománya. A magántisztviselő nagybecsűléssel adózik az ipar és kereskedelem becsületes munkásainak, akik közül előbbiek — bámulatos szervezeteik segítségével a munka becsületének méltó helyet vívtak ki.

Azonban úgy a kereskedelem, mint az ipar, valamint egyéb produktív foglalkozások szellemi munkásai előbbiektől annyira eltérő helyzetben vannak és sajátos viszonyaik annyira magukon hordják a különlegesség bélye-

gét, hogy őket külön osztályba kell soroznunk, külön kell őket elneveznünk és majdan, ha rákerül a sor — a társadalomba való törvényes beillesztésüknek megfelelően kell velük elbánni. Mindenesetre azonban elérkezett már az idő, hogy a magántisztviselők nyugdíjairól, tehát jövőjéről komolyan kell gondoskodni, nit egy hosszú életben eltöltött lélekölő munkásság után nagyon is kiérdemelnek.

Egy uri család tragédiája.

Néhány esztendővel ezelőtt költözött a fővárosba B. gazdag erdélyi földbirtokos. Az alig 25 éves fiatalember diplomáciai pályára készült. Ideje nagy részét tanulmányainak szentelte s csak nagyon kevés időt juttatott a szórakozásra. Ezt a kis időt rendszeren előkelő barátai társaságában töltötte. A tivornyáknak és léhaságoknak halálos ellensége volt s ezzel magyarázható meg, hogy soha sem volt látható azon a helyeken, ahol éjjelenként virágos kedv s pezsgő élet uralkodik. Legjobban érezte magát akkor, ha egész napi tanulás után, este beülhetett valamelyik színház földszintjének első széksoraiba, ahonnan gyönyörrel élvezte végig az előadást. Egy ilyen színházi estén kezdődött a fiatal földesur élete tragédiájának első felvonása.

Egy bájos szőke lányka szomszédságába jutott, aki egy nem kevésbé kellemes arcú és fiatal hölgy társaságában élvezte az előadást. Shakespeare-darabot adtak. Szerelmi mámorban uszott a színpad. A hangulat izzó volt. A melegség áthatott a nézőtérre is. Zajos taps honorálta az előadó művészek kifogástalan játékát. Legjobban tapsolt a bájos szőke baba. Ebbe az izzó hangulatba könnyű volt az ismerkedés.

Ettől az estétől fogva, csaknem minden nap látható volt a bájos szőke leány, a gazdag ifjú társaságában. És itt kezdődik a tragédia második felvonása.

Az ifjú barátai csodálatlalt tapasztalták, hogy a komoly könyvbúvárból élet-hajhászó, könnyelmű ember lett. A hirtelen változás nyitját azonban, nem tudták egyhamar felfedezni.

A szőke szíren teljesen hatalmába kerítette a komoly, törekvő fiatalembert. A lejtőn nem volt többé visszatérés.

Sokan fogtak még visszaemlékezni arra a szürkére festett automobilra, amely esőnként 6 óra tájban, ott vesztegelt az Erzsébet-körút egyik házában kapuja előtt. Ennek a háznak egyik pazarul berendezett lakásában élvezte a boldogságot a fiatal földbirtokos és megfontója, a szőke baba.

A boldogságnak azonban egy szép napon váratlanul vége szakadt. Az ifjú em-

ber családja értesülve a dologról, közbevetette magát s nagy pénzáldozatok árán megszabadította a fiatal embert gonosz szellemétől.

Egy félesztendő multán B. ur egy bácskai dúsgazdag leánynak lett a hites férje. Elköltözött Budapestre, lemondott a diplomáciai pályáról, amelyre készült s egész idejét gazdaságának szentelte. Házassége, amelyet egy kis baba édesített meg, látszólag boldog volt.

Történt a mult hó végén, hogy a városkába, ahol B. ur családjával él, egy „művész-irupp” vetődött, amelynek a szőke szíren volt a starja. Megjuitak a régi idők emlékei s a találkozás végzetes volt B. földbirtokos családjára. November hó 2-án eltűnt a földbirtokos a városkából. Kétségbeesett neje táviratozott szüleinek, akik megindították a hajszát a férj feltalálására. Az asszony, édesapja, egy budapesti magánnyomozóintézethez fordult, el akarván kerülni a nyilvános botrányt. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy B. földbirtokos és kedvese e hó 4-éig a Rákóczy-ut egyik szállodájában laktak, ahonnan 4-én este a keleti pályaudvarra hajátak. Hogy hová utaztak, azt eddig nem sikerült megállapítani. A nyomozás során kiderült, hogy B. földbirtokos egyik fővárosi pénzintézetnél elhelyezett nagyobb összegű betétjét felvette.

A szerencsétlen fiatal asszonyt, aki valamely véletlen szerencsétlenségét sejtett, a való annyira megröndítette, hogy a hír vétele után magát és kis leányát el akarta emészteni. Ebben szülei ébersége akadályozták meg.

Mint értesülünk, az asszony szülei most már a budapesti rendőrségnél is megteszik a lépéseket, hogy a szőkevényeket kinyomozzák.

A Napló Mindenütt

A tél.

Mikor a novemberi hurokolódások, a főváros lakóinak ez örökös rémei véget érnek, mikor az átköltözökös kellemetlenségein és kárain már tulesünk — bekövetkezik: a tél és vele együtt sok helyen a nyomoruság is.

Az utca képe egészen észrevétlenül alakul át és vele együtt az egész életünk megváltozik. A sarkon megjelenik a gesztenyesütő s rajtuk melegen bélelt télikabát van. Egyszerre csak észreveszünk, hogy a tél egész otthonosan rendezkedett be nálunk. Tuisagosan lelkes örömmel nem fogadjuk. Csendesesen és néha elégedetlenül, de belenyugszunk, mint egy kényyszerűségbe, amelyben nem lehet változtatni. A háziaszónya a husdrágaságon kívül most már a fűtés és világítási számláról panaszkodik és elfelejt, hogy a nyári kirándulások sem voltak olcsóbbak. A férfiembernek neheztelésének nagyrészt nincs más oka, mint hogy a tavalyi télikabát-

nak, amely pedig eléggé kopott, még az idén is ki kell tartania. Egyáltalában azt hisszük, hogy az ellenszenv, amelylyel a telet itt is, ott is fogadják, csak elítélet. Nem igaz, hogy a tél csak a szénkereskedőnek, vírtűzárának és operette-szerzőknek ad örömet és szépséget, mert sokan vannak, akik nem cserélnék fel a kényelmes melege fűtött szobáruk téli hangulatát — egy nyári kirándulás izzadságos pornyelésével. Mindenesetre nagyon jólvan elrendezve, hogy a hideg és a meleg, a forró tea és a jeges limonádé ilyen szépen váltakoznak. Ha ez a változatosság nem volna, a lyrai költők egész esztendőn keresztül csak a május szépségét dalolnák, ami olyan lehetőség, hogy az ember nem gondolhat rá anélkül, hogy gyanus fájdalom ne lepék meg a gyomra fájékát.

Kevés a rendőr.

Nem vesszőparipánk a rendőrelégység létszámának elégtelensége és nem is célunk, hogy nyargaljunk ráta ok nélkül. De annál szegényesebb, hogy csaknem minden nap újabb és újabb bizonyosságát hozza annak, hogy ekkora város forgalmához, közbiztonságának, békéjének nyugalmának biztosításához a mai rendőrlétszám a képtelenség elégtelen, annyira, hogy a város kellő közepén, az utcák legnépesebb időszakában az ember hiába keres, kutat rendőr után, mert nincs.

Pedig ha nagy estefelére a sétálásra fordított idő alatt a forgalmasabb utcák mindegyikében megfelelő számú rendőrörszem tartózkodnék, akadna dolga azokkal a rendetlenkedőkkel, akik a közönség közé egyszülnek és nevetlen, durva viselkedésükkel a sétáló csendes mulatságát zavarják.

Amikor a különféle munkáslányok és legények az éjféltálmányokat, műhelyeket stb. elhagyják, nagyon jó hangulatban lehetnek, mert hármán-négyen összefogózkodva, fületsértő, kiálthatlan szíriánót rendeznek a sétáló publikumnak. Csak erre várnak a nagy számban összegyűlekezett inasverek és utcai suhanók, követik a lányokat, beléjük kötnék, azok is felelgetnek, ezek is és a civakodó társalgás olyan lármával és olyan arcpírító stílusban, tréfás módon folyik, hogy a jobb izlésű publikum menekülni kénytelen.

A rendentartás itt keveset használ, sőt csak újabb kellemetlenséget szül, mert kiteszi magát az ember a legválogatottabb gorombaságoknak.

No de hát lehet-e a város közönségének ártatlan szórakozás néhány durva lelki suhanc nevetlen mulatságának szabad prédája?

Nem hibáztatjuk a rendőrséget. Hiába, ha kevés az ember, mindenhova nem jut. De kérdezzük azoktól, akiket illet, hogy a nap-nap után hebizonyosodott szükség hatása alatt mikor fogja már belátni, hogy a mai rendőrlétszám talán elégséges valamely kisebb lakosságú városban, de nem Budapest fő- és szék- városában.

IRODALOM MUVÉSZET

BETYÁR LEGÉNY . . .

Betyár legény bujdosik a Nagy kietlen pusztába.
Hát vármegye zsandárja van Örökké a nyomába.
Hát vármegye kergetője keresője, Szegénynek.
Cudar dolga, nehéz sorsa Van a betyár legénynek!

Sobri nótá szépen szól a Faluvégi csárdába.
Ott mulat a betyárlegény, Szegénylegény bujába.
Amig iszik, lopva törli le a könnyet Szeméről;
S ha meglátnák, letagadja A csillagot az égről!

Deng Delma.

Fővárosi színházak. A Vígyszínházban pénteken mutatták be Bourdet „Rubicon” című háromfelvonásos vígjátékát és a nagyszámú közönség zajos tetszéssel fogadta a rendkívül érdekes újdonságot, melynek főszerepét Harmath Hedvig, Hegedűs, Tanay, Haraszthy Hermin, Vendrey, Sarkadi és Szerémy játszották, a töltők megszokott, zseniális művészettel játszották, melyet a közönség tüntető tapsaival honorált.

A Városligeti színházban szintén pénteken került bemutatásra a „Don Juan hadnagy” című operette, egészen új jelmezekkel és stílszerű díszes kiállításban, határozott nagy és zajos sikerrel, amit meg is érdemelt, mert ugy a szereplők, mint a rendezőség mindent elkövettek a siker érdekében. Kury Klára pompásan játszotta meg hálás szerepét és sok tapsot kapott; de kijutott a tetszésből a többi szereplőknek: Károlyi Ibolya, Hidi Irén, Hudacsek Nelly, Szalay, Fekete és Kelemen Erzsinek is az őket jogosan megillető rész. Az egész előadás friss és összevágó volt és az előjelek után itélve az újdonság nagy kasszasikert jelent a színház részére.

A Városligeti színházban, Nádassy József igazgatónak azon ötlete, hogy a jobbhírű régi operettek felüljira, teljesen bevált, mert az „Eleven ördög” vasárnap délután már a negyedik előadás-hoz jutott, mindig telt ház előtt, tüntető, zajos tetszéssel, pénteken pedig Millocker bájos operette a „Boszorkányvár” hasonló nagy sikert aratott. A kitűnően és nagy gondal rendezett előadásban, az összes közreműködők: Honti Elma, Peterdi Etuska, Teleki Ilona, Nádassyné, Nádassy, Ujj Kálmán, Szarvasi, Boda, Szigeti, Rákossi és Bodonyi kitűnő összejátékukért és énekükért zajos ovációkban részesültek. A társulat már csak rövid ideig marad a fővárosban és ezalatt még néhány újdonságot is fog bemutatni. Azután a téli átlomására, Sopronba vonul, ahol bizonyosan szívesen látják majd a fővárosban szerzett tisztes erkölcsi siker után.

A Magyar Színház heti eseménye Kóbor Tamás „Egy test, egy lélek” című darabjának bemutatása volt, mely a népszerű írónak első színpadi munkája. A közönség érdeklődése oly nagy volt, hogy az összes jegyeket elkapkodták előre és a darab a szombati bemutatón fényes sikert aratott. A szereplők nagy ambícióval és művészi készültséggel támogatták a szerzőt, akik a közreműködőkkel együtt többször a lámpák elé szólítottak.

Lányi Géza síremléke.

Lányi Géza síremlékét az ungvári temetőben, halottak napján délelőtt 11 órakor avatta föl a Gyöngyösi irodalmi társaság. A temetőben nagy ünnepi közönség gyűlt össze, az ungvári társadalomnak színe-java, hogy Lányi Géza emlékének áldozzon. A sírnál dr. Zombory Dezső tartott szép emlékbeszédet, mely mélyen megthatta a közönséget. Vidor Marci elszavalta Lányi Géza című költeményét, melynek különösen ez a strófiája tetszett:

„Oh álmaink bús hegedőse!
Hol vagy? Rügyező rózsatöke?
Vagy hogy szived az erdő rejte,
Ott, hol a tavasz nefelejese?
Az orgonáknak illatában?
Vagy egy hervadó violában?
Oh, hova szálltál? Hova lettél?
Árvább az őszi leveleknél!
Ugy keressünk, úgy hívunk fájva,
Oh élet édes muzsikája.

Ezután Lányi Gyula primás vezetésével az összes ungvári zenekarok ellátották a sírnál Lányi Géza legszebb szerzeményeit.

A sírra többek közt koszorút küldött Blaha Lujza és Pósa Lajos, és lapunk kiadója Erdész Zsigmond is koszorút helyezett régi jó barátja sírára.

Színház Kassán. Komjátly János igazgató társulata a közönség élénk partiógása mellett működik Kassán. Az elmúlt csütörtökön mutatta be nagy si-

kerrel a színtársulat kitűnő drámai ensembleje Bernard Shaw szatirikus komédiáját, az Orvosokat. Ugy az előadás, mint a darab kiállítása és rendezése rendkívül tetszett a közönségnek. A premieren nagy sikerében Bartha István helyettes igazgató és rendezővel az élén Pál Flóra, Hevesi Mariska, Vágóné Margit, Virányi Sándor, Majthényi László, Bárony Aladár, Baróti Jenő, Ujvári Lajos és Tihanyi Vilmos osztoztak. A társulat most a Karenin Anna bemutatására készül.

Az életunt zsebmetsző.

Detektív, mint zsebtolvaj.
(Saját tudósítónktól.)

Pár nappal ezelőtt néhány napilapban megjelent egy rövid hír, amely arról szólt, hogy Rosenfeld Sándor 64 éves kereskedő gyógyíthatatlan betegsége miatt a Leányfalu mellett elterülő erdőben agyonlőtte magát és meghalt. Rosenfeld Sándor, aki mint tekintélyes, jómódú kereskedő halt meg, fiatalabb éveiben egyike volt a legveszedelmesebb zsebtolvajoknak, akinek működési tere egész Európára kiterjedt. Öngyilkossága alkalmából Pandor Gyula, a fővárosi államrendőrség egyik kiváló detektívje, érdekes momentumot mondott el a „Napló” munkatársának az öreg Rosenfeld életéből.

— Talán emlékszel rá — beszélte a detektív — hogy mikor a földalatti villamos vonalát megnyitották, napról-napra tele voltak a lapok zsebtolvajlásoknak a híreivel, amelyek mind a földalatti vasut állomásain és kocsijaiban történtek.

Heiteken át folytak ezek a zsebtolvajlások, 5—6 jutott egy napra, de a tetteseknek nyoma sem volt. Hiába figyelték állandóan a vonalat, hiába utazgattak detektívek ide-oda a kocsikon, mindez nem vezetett eredményre, az esetek száma nöttön-nött.

Szombathalvy Albert, az akkori detektívönök, ekkor úgy intézkedett, hogy az ismert séma alapján egyik detektív öltözzék fel jökepi vidéki parasznak, vastag aranyláncot tegyen fel s a földalatti villamos kocsiban számolja tárcájában a bankókat. Kádár Péter detektív társam volt ez a vidéki alak, aki utazgatott a földalatti villamoson, de ez a terv csütörtököt mondott s eredmény nélkül maradt.

A zsebmetszők annyira raffinaltak voltak, hogy nem mentek lépre. Uj cselhez kellett folyamodni. A detektívönök azt határozta, hogy az egyik detektív, mint zsebmetsző próbáljon operálni, így talán majd sikerül lépre csálni az igazi zsebtolvajokat.

A választás én rám esett, akik akkoriban még alig ismertek, mint detektívet. Négy-öt napig folyton utazgattam és néhány ismerősöm tudtával és beleegyezésével loptam is néhány láncot, órát és érszényt, amiket később persze visszaadtam. Az ötödik napon feltűnt nekem, hogy az oktagon-téri megállónál három ember beszélget s a detektív-szimat azt sugta nekem, hogy ezeket jó lesz megfigyelni. Kiszálltam. A következő kocsiba szállt kettő az én embereim közül, a harmadik még várt s csak egy későbbi kocsival ment el.

Jól megnéztem őket. Másnap megint láttam mind a hármat a vonalon. Bementem a főkapitányságra és a bünygyi nyilvántartás fényképgyűjteményében keresgéltem kezdtem, azt remélve, hogy valamelyiknek arcképét majd megtalálom ott. Nem csalódtam. Az egyik képen felismertem az én egyik emberem hasonmását. A kép alatt ez állt:

Rosenfeld Sándor omorvívai szillettésű, többször büntetett zsebtolvaj. Így tehát már az egyik jómadarat ismertem. Kutatni kezdtem a multja után és csakhamar megtudtam, hogy nem sokkal azelőtt szabadult a budapesti gyűjtőfogházból. Itt érdeklődtem, hogy kikkel lilt együtt és megtudtam, hogy egy Pataki Sándor nevű cellatársa volt, akinek vonásai — csodálatos — hasonlítottak az én vonásaimhoz.

Csakhamar elkészült a tervem. Jól körülnéztem a gyűjtőfogházban, hogy a helyvel ismerős legyek, egy kis maszkirozás után pedig elindultam a földalattira. De előbb szereztem egy Pataki Sándor névre szóló fogházi elbocsátó bizonyítványt s kölcsön kértem néhány aranyórát, láncot és érszényt.

Nem telt bele egy félóra s már találtam velük. A városligeti végállomásig együtt utaztunk, ott megszólítottam Rosenfeldet:

- Jó napot, Rosenfeld!
- Jó napot — felelt kétkedő pillantással — nem emlékszem...
- Nem emlékszik rám? Lehetetlen. Hiszen együtt ültünk a gyűjtőben. Én Pataki vagyok.
- Pataki, Pataki. Igen, tudom. Hát most mit csinál? — kérdezte bizalmatlanul.

— Dolgozom — feleltem nevetve — még pedig jó eredménnyel — s megmutattam neki az órákat, láncokat, tárcákat...

— Jól megy?
— Jól.
Elbeszélgettünk. Bizalmatlanságát csak akkor sikerült eloszlatnom, mikor a bizonyítványt is megmutattam. Bemutattam a társainak s odamentem lakni hozzájuk a Lehel-utca 61. szám alatti házba, ahol egy kis szobában laktak mind a hárman. Elpanaszolták, hogy két napja nem volt rendes szákmány. A beszélgetés során nevetve elmondták, hogy a rendőrség a fent ismertetett módon hogyan akarta őket törbe ejteni.

Három napig laktam velük együtt. Apró szákmányaik mindennap voltak. A negyedik napon Rosenfeld engem hívott magával „falazni”.

Ekkor elcsiptük. Együtt álltunk egy tulzsuftolt kocsiban, mikor lecsipte egy uriaszony aranyláncát és átadta nekem. Intettem egy a kocsiban ülő detektívnek, aki mindkettőnk elfogott és bekísértett. Én persze, a látszat kedvéért kézzel-lábbal tiltakoztam, azért, hogy ha esetleg a másik két tolvaj meglát bennünket, ne szaladjanak meg. Bekísértek bennünket a főkapitányságra, ahol Rosenfeldet letartóztatták. Még ugyanazon a napon bekerült a másik kettő is.

Elítélték az egész bandát s Rosenfeld kiszabadulása után Leányfalun fizetet nyitott és így élt tovább. Ugy látszik, megunta a tisztességes életet s azért lőtte magát agyon. (Id.)

Reggelizés előtt fél pohár S CHM DTHAUER-féle Igmándi keserűviz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Használatra valódi áldás gyomorbalosoknak, székrekedésben szenvedőknek. — Kís üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sírkövek rendkívüli nagy választékban kaphatók. Minden szakmába való munkát, temetői javítások, vésések és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készítenek.

Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában

HIREK

Borzalmas gyilkosság.

Borzalmas gyilkosság történt szombathat éjjel a Kassa mellett levő Schvartz-féle major istállójában.

Szombaton este ugyanis Pusztai István, Széman János, Kelemen János és Csepög István kocsisok együtt pálinkáztak a Goldmann-féle pesti-uti kocsmában, utána pedig hazamentek gazdájuknak, Schwarc Izsó gazdálkodónak majorjába.

Széman, Csepög és Kelemen az istállóba mentek, ahol aludni szoktak s alig hogy pihenőre tértek, fűtőréssze bejött az istállóba Pusztai, ki először Kelemen rázza fel álmából, majd pedig Szémant költötte fel s az istálló lámpáját is meg akarta gyújtani.

Ezen azután összeveszték s az egyik tanu, Kelemen János, égő cigarettájának fényénél állítólag látta is, mikor Széman meg akarta ütni Pusztait.

Pusztai erre kiment, pár pillanat múlva egy hálótálcával kezében visszatért s annak fokával a sötétben leütötte Szémant, ki hang nélkül rogyott össze, a mint pedig ez megtörtént, ismét kiment egy farudért, mellyel azután teljesen darabokra verte a már akkor holtan fekvő Széman fejét.

Mind ez pár pillanat múlva volt, úgy, hogy a jelenlevő két másik kocsis meg sem tudta akadályozni a véres tett végrehajtását, s csak mikor Pusztai menekülni akart, kaptak észbe és fogták le a gyilkost, kit azután a rendőrség letartóztatott.

Hivatalos nyakasság.

Óbuda határán túl, csaknem Békásmegyeryig, hatalmas gyárak kéményei ontják a sűrű fekete füstöt, jelölül annak, hogy benn a gyárban szorgos munka folyik. A gyárakban néhány száz munkás kéz szorgoskodik. Ezek a munkások részben óbudai, részben békásmegyeryi lakosok, akiknek nem jut idejük arra, hogy ebédjüket otthon költöthessék el. Rá vannak utalva arra, hogy a Békásmegyery határában lévő egyetlen vendéglő helyiségében, a Laupál Károly kifőzdéjében táplálkozzanak. Hangsúlyozzuk, hogy kifőzdében, mert hát az illetékes pénzügyi hatóság valamely régi copfos rendeletre hivatkozva, nem akarja megadni, Laupál uramnak — dacára, hogy korcsmája van, — az italmérési engedélyt, sőt kegyetlenül bünteti, ha véletlenül egy kis szomjcsillapítót mer kiszolgálni vendégeinek. Pedig nemcsak a munkások, de a gyárak hivatalnokai is Laupál uramhoz vannak utalva. Hát ez nem helyes dolog. Laupál uramnak meg kell adni az italmérési jogot, annyival is inkább, mert mért földnyi utakat kell megtenni a vándornak, amíg Óbudától Békásmegyeryig egy kis éh- vagy szomjcsillapítóhoz juthat. De a gyár munkásainak és tisztikarának érdeke, mindenképp felett áll. Ne szükkeblisködjön itt a tisztelt fináncdirekciónak.

Felhívjuk b. olvasóink figyelmét a Dörge Frigyes banknak mai számunkban található közlésére, amely bankház, mint a m. kir. szabad. osztálysorsjáték legnépszerűbb föléjárati helye, minden huzásban óriási mennyiségű nagy és legnagyobb nyereményt ér el.

Jó tanács! Ha tudná, hogy a nálunk vásárolt sorsjegyeknek mennyire kedvez a szerencse és milyen óriási mennyiségű nagy és legnagyobb nyereményt fizetünk ki éventekint ügyfeleinknek, akkor saját érdekében már régen elhatározta volna, hogy nálunk egy osztálysorsjegyet beszeressen. Ne habozzék tehát, hanem küldje be rendelését a Dörge Frigyes banknak (Kossuth Lajos-u. 4.)

Kárpátoktól az Adriáig tudja ma már minden irástudó ember, hogy osztálysorsjegyeket legtanácsosabb Kíss bankházában (Budapest, Kossuth Lajos-utca 13.) rendelni, mert Kíss szerencséje nagy!

Zálogcédelváltat

brilliánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brillánsokért többet fizetek, mint amennyért. Ujjonnan vették Schiller Isidor, Sip-utca 8

FORRA ALMI LAZ.

5 (Arzbaschew regénye.)

A hadnagy ajkáról bizonytalan remegő hang hallatszott.

— Mi az? — kérdezte Liza szigoruan.

A hadnagy hallgatott.

— Tanulni... tanulni és mindég csak tanulni, ez a fődolog! — mondta határozottan Dóra, minden szótagot erősen hangsúlyozva és fejbólintásával kísérve. — A tanulásban van az erő, a tudás és minden más egyéb!... Művelt emberekre van szükségünk, elég volt már a tudatlan műkedvelésből... Manapság nem elég, ha csupán a kezünkkel dolgozunk!...

— Igaz, — hangzott a sötétből Afanasjew szözeata. — És nem elég ha dolgozunk, hanem mindenképp elötte önmagunkért, a saját életünkért kell tanulnunk, hogy az élet örömeit és szépségeit élvezni és méltányolni tudjuk!...

— És látókörmünk bővítsük, — vágott közbe hirtelen a hadnagy, természetellenes meggyőződéssel, melyben bizonyos szánalomraméltó féltékenység nyilvánult meg.

Hirtelen mindnyájan elhallgattak és kínos csend következett.

Liza ismét a hadnagra nézett, de a sötétben nem látott mást, csak a teheren csillámló katonakabátot.

Afanasjew gunyosan felkaczagott. A tiszt iránt táplált pillanatnyi részvéte ismét elpárolgott és jól esett neki, ha tudatlanságáért mélyen megalázhatta.

— Egy keresztényesen gondolkozó hadfinak ennyi tudás is elég! — suttogta hallkan Dorához.

— Nagyon elég! — jegyezte meg Dóra, de hangján észrevehető volt, hogy csak nehezen tudta kárörvendő gunyos mosolyát elfojtani.

És miután a tiszta, barátságos társalgás helyébe, most már tiukos káröröm és ellenséges indulat lépett, valamennyien elvesztették vidám hangulatukat.

— Ideje is lesz már hazamenni! — mondta sóhajva Afanasjew. Dóra nagyot ásított.

— Ideje bizony!

Valamennyien elkísérték Dórát a kapuig, azután hármában haladtak tovább. Utközben Pasa megkérdezte a hadnagytól, hogy ismeri-e Nietzsche és Marx műveit, mire a hadnagy igennel válaszolt, azonban a hangjában volt valami határozatlan bizonytalanság és mikor Pasa, a két nagy író munkáinak egyes eszméiről véleményt kért tőle, a hadnagy kitörlegazt válaszolta:

— Igazán nem emlékszem... Ugy látszik, egyes helyeket véletlenül átlapoztam... Tudja, olyan kevés időm marad az olvasásra...

Liza jó ideig hallgatta őket és most már különösnek találta, hogy kevéssel előtte még arra is gondolhatott, hogy a hadnagyhöz megy feleségül. Most már belátta oktalanságát és hirtelen elkomorodott.

Mikor Pasa Afanasjew lakása kapujához ért, elbucszott tőlük, a hadnagy pedig még néhány lépésnyire hazakísérte Lizát. Hallották, mint dübörög Afanasjew föléle a rozoga falépcsőjén és mint nyikorog kezében az ajtó kilincse.

— A viszontlátásra, Nikolai Nikolajevits! — így bucsuzott Liza

a hadnagytól, miközben kezét nyugtatta felé.

A hadnagy megragadta a kezét, de mindjárt elbocsátotta.

— Lizanyete Pawlowna. — mondta a hadnagy, szinte remegő, halk hangon, — hát csakugyan el akar bennünket hagyni?

Lizának most hirtelen eszébe jutott, amit Pasa gunyos nevetéssel mondott, „hogy a hadnagy, ha elutazásának híré meghallja, előrántja zsebéből az ágyut és visszavonhatatlanul föbe lövi magát.”

(Folyt. köv.)

Segédszerkesztő: Mezey László.

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

Közgazdaság.

A Hitelbank és a Schaumburg-Lippe-birtok. A Magyar Általános Hitelbank Schaumburg-Lippe herceg szlavóniai birtokára tudvalevőleg opciót szerzett, ez az opció már lejárt, meg is újították. S mialatt a Hitelbank a nagy kiterjedésű birtok tulajdonosaival a vétel végleges megkötésén dolgozik, ezalatt egy konzorciumnak 31.000 hold kiterjedésű ingatlan részt már el is adott. Kornfeld Pál báró, a Hitelbank igazgatója és Várkonyi Oszkár dr., a konzorcium meghatalmazottja hosszabb ideig tartózkodtak Szlavóniában, ahol a jelenleg érvényben levő bérleti szerződések megváltása ügyében tárgyaltak az érdekeltekkel. Ezek a tárgyalások sikerrel értek véget s így a konzorcium megvette a Hitelbanktól, mint az opció tulajdonosától a hercegi uradalomnak 31.000 hold kiterjedésű részét. A konzorcium tizenhárom millió korona jelzálogkölcset akar felvenni erre a birtokrészletre, hogy ott nagyszabású mezőgazdasági ipart üzhessen. Ez a vétel azonban csak abban a percben válik hatályossá, ha a

Hitelbank az opcióban biztosított jogát gyakorolja is s megveszi a hercegtől a szlavóniai birtokot.

Tisztelettel kérjük azokat az olvasóinkat, a kiknek előfizetése lejárt szíveskedniük a lap akadálytalan küldés érdekében előfizetésüket idejekorán megújítani.

Nyilt-tér.*

E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Kistájgerozás.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező Baross-téri házából 8 évi pontos lakbérfizetés dacára minden ok s megkérdezésem nélkül 650 koronával kistájgeroltattam. Fogmütermemet már Baross-tér 18. szám alá helyeztem át, hol kérem engem szükség esetén felkeresni szíveskedjék.

Tisztelettel

Guttermuth János

Baross-tér 18. (a keleti pálya udvar közelében). Telefon: 159-63

FOGAK

szájpádás nélkül, régásra azonnal használható, 4 koronától. Gyökéreltávolítás teljesen fájdalommentes. Aranyhidak és koronák 10 évi irabelli ítéletessé 24 óra alatt, vidékieknek 12 óra alatt készíthetnek, foghúzás teljesen érzéstelenítve, tartós tömések 8 koronától. Régi, használhatatlan fogorokot és fogakat 24 óra alatt használhatóvá alakítok. Mersékelő árak! Részletfizetésre is. Rendelés egész nap, Vasárnap és innappan is.

Dr. HEGEDUS JAKAB

VII. ker. Erzsébet-körút 44. szám, földszin. Szpecialista minden fog- és szájbetegségben. Kérem a pontos oximre ügyelni.

A MAGYAR CSALÁD ARANYKÖNYVE

3 vaskos kötetben jelenik meg. (Első és második kötet már megjelent).

Czélja, hogy a család-erkölcsi és anyagi boldogulásának minden kérdésében utmutatója, tanácsadója legyen minden magyar családnak.

A teljes mű ára 64.- kor. Igen szép egész bőrkötésben 84.- kor.

A MAGYAR CSALÁD ARANYKÖNYVENEK BEOSZTÁSA:

I. kötet: Egészség, lakás, ruházat.

Az egészség könyve. Irta: dr. Bexheft Ármán. Egészség és betegség. Az emberi test és ápolása. A tartós betegségek. Betegápolás. A női élet egészségének. Irta: dr. Dolmány Zoltán. Az egészség és betegség. Irta: dr. Jakabné, dr. Rácz Hanna. Leánykor. Anyaság. A változás kora. Gyermeknevelés. Irta: dr. Bán Ilona. Az újszülött. A csecsemő. A gyermek. Szépségápolás. Irta: dr. Garami Béla. Elősegítés. Irta: dr. Kovács Atadár. Sérülések. Belső bajok. Mérgeződések. Az agyhüvely. Egyéb betegségek. Lakás és egészség. Irta: dr. Bexheft Á. Ruházati tanácsok. Irta: Treitz Péterné. A ruházat általában. Különböző cölra és alkalomra való ruhák. Magunkvarrta ruha. A ruhák megkímélése. A kalap. A keztyű. A lábbeli. Fehernemű. Gyermekruhák. Az időjárás és az évszakezerinti öltözködéseiről. Apró ruházati cikkek.

II. kötet: Családi nevelés és a családi élet külső vonatkozása.

Társasélet. Irta: Gömbösné Galamb Margit. Családi nevelés. Irta: Hancsókné Wolkenberg Ilona. Pályamutató fiúk részére. Irta: Mosdóssy Imre. Pályamutató leányok részére. Irta: Bedy Swimmer R. Jogi tanácsadó. Irta: K. Nagy Sándor. Gyermekkorban Ifjkorban. Házasság. Polgári jogok és kötelességek. Birtok és vagyon. Hitel. Szerződések. Peres ügyek. Végrendelet örökösdés. Mulatságok, játékok, sport, utazás, nyaralás. Irta: Szabóné Nogdli J.

III. kötet: A család gazdasági élete.

Általános háztartás. Irta: Gineverné Györy Ilona. Családi költségvetés és házi könyvvitel. A konyha. Irta: Áurthy Emilne. — A családok kötelességei. Bevásárlás (falusi, városi). Étél- és ital-receptek. Konyha, naptár szerint. Tájalás, terítés, fölsoztelelés. Rendes etlapok. Étlapok különös alkalmakra. Kenyérkészítés. Élecskamra. Ház és szobnarkészet. Irta: János A. Házállatok tartása. A házállatok nevelése, élelmezése, ápolása, értékesítése a háztartásban; a befektetett tőke és a fűrésztűg értékeknek kiszámítása. Tejkezelés és tejtermékek előállítás. Gazdasági termények házi kezelése. Kézimunka. Házilap. Irta: Treitz Péterné. Kézimunkáról általában. Varrás. Kötés. Művészi kézimunkák. Műhímzés. Festéssel díszített tárgyak. Szövetekre való festés. Fűgészet. Bőrmunkák. Fémvarrás. Faltára-ások. Öndomborítás. Szögekkel való díszítés. Fényképszet m. n. házi művészet. Ajándék tárgyak készítése. Kézimunkák és iparművészeti munkák értékesítése.

2 koronás havi részletfizetésre megrendelhető. MEGRENDELŐ-LAP

Magyar Könyvterjesztő Vállalat r. t. Budapest, VII., Miksa-utca 8.

Ahított ezennel megrendelem a „Magyar Család Aranykönyvet” 3 kötetben, díszes kötésben 64 korona, 3 kötetben, díszes bőrkötésben 84 korona bolti árban s kötelezem a vételért havonként... kor. részletekben törleszteni. A részletek pontos teljesítésének elmulasztása a teljes vételért esedékesse teszik. Tudomásul veszem, hogy a kötetek a megjelenés arányában fognak címre megküldeni. Fizetendő Budapesten.

Név... Állás... Kelt...

